Raymond R. Hausoul, 'Hoofdstukken en Verzen.' *ECV Nieuwsblad* (mrt. 2008): 12.

HOOFDSTUKKEN EN VERZEN

TV-KWESTIES

In deze reeks van theologische artikels belicht Raymond R. Hausoul telkens een theologisch vraagstuk (TV) dat opgekomen is vanuit onze ECV-gemeenten. Deze keer gaat het over de indeling van de bijbel in hoofdstukken en verzen.

Levendig herinner ik me nog de woorden van de predikant: 'Ik wil graag met jullie lezen uit Joël 3:20.' Alle aanwezigen begonnen te bladeren. Het zou echter nog enige tijd duren voordat ik in mijn *Revidierte Elberfelder Bibel* Joël 3:20 had gevonden. Mijn prachtige bijbel bevatte namelijk slechts vijf verzen in Joel 3!

Had ik niet goed geluisterd? Nadat de spreker het gedeelte had voorgelezen en aan het zijn preek was begonnen, ontdekte ik met stomme verbazing dat deze woorden in mijn bijbeltje bij Joël 4:20 stonden. Het feit dat de hoofdstuk- en versindeling niet door de Bijbelse schrijvers, maar door de vertalers aan mijn Bijbel waren toegevoegd, werd me opeens duidelijk.

De eerste hoofdstukindeling werd pas in 586 v.Chr. gemaakt. Hierbij werd de Thora (Gn-Dt), in 154 groepen ingedeeld, zodat het werk in drie jaar kon worden gelezen. Vijftig jaar later werd dit herzien tot 54 passages en 669 korte fragmenten. De Griekse Septuaginta nam deze herziening vervolgens over. De middeleeuwse Joodse geleerden (Masoreten) kenden al een versindeling en zeiden: 'Iedere eenheid die met een silluq-accent eindigt is per definitie een vers.'[1]

De indeling van het NT werd in de Hebreeuwse bijbel omstreeks 1330 na Christus overgenomen door Rabbi Salomo ben Israël.

Maar niet alleen de joden verdeelden de Bijbel in stukken. Ook de vroege kerkvaders deden dit al. Zo verdeelde Eusebius van Caesarea de evangeliën in makkelijk vindbare kleine gedeeltes. Mattheüs kreeg hierbij 315, Markus 233, Lukas 243 en Johannes 232 perikopen. Deze indeling vinden we terug in verschillende oude handschriften. Hoewel lange tijd vastgehouden werd aan deze verdeling, kwam toch de wens voor een radicale wijziging van de indeling.

In 1228 na Christus werd de hoofdstukindeling zodoende in de Vulgata veranderd door Stephen Langton (±1150-1228) professor in Parijs en latere aartsbisschop van Canterbury. Mattheüs kreeg 28, Markus 15, Lukas 23 en Johannes 21 hoofdstukken. Markus en Lukas weken van onze huidige indeling af, omdat Markus 14-15 en Lukas 15-16 als één hoofdstuk werden gezien.

Deze indeling werd in de Hebreeuwse bijbel omstreeks 1330 na Christus overgenomen door Rabbi Salomo ben Israël. Vervolgens ontwikkelde Robert Stephanus, een drukker in Parijs in 1551 de huidige nieuwtestamentische versindeling voor de vierde editie van het Griekse Nieuwe Testament. Terwijl de versnummers in het Oude Testament al sinds 1448 door Rabbi Nathan geïntegreerd waren (1523). De versnummers in het Oude Testament waren immers al sinds 1448 door Rabbi Nathan geïntegreerd. De eerste bijbel met deze 'nieuwe' vers- en hoofdstukindeling was zodoende de Geneva-vertaling van 1557.

Doordat de vers- en hoofdstukindeling in onze bijbeluitgaven niet geïnspireerd zijn, mogen we geen al te groot belang hieraan hechten. Het is een goede traditie, maar de traditie is niet altijd bevredigend. Zo blijkt bijvoorbeeld dat Maleachi 2:17 bij hoofdstuk 3 hoort en Openbaring 11:19 bij hoofdstuk 12.

Raymond R. Hausoul
rbhausoul@gmx.net

[1] E. Tov, Der Text der Hebräischen Bibel, Handbuch der Textkritik, (Stuttgart, 1997), 41.

Evangelist Tony Anthony, 3-voudig wereldkampioen Kung-Fu, ex-bodyguard komt naar Vlaanderen in december 2008.
Organisatie Operatie Getemde Tijger.
Tony komt voor mensen die op zoek zijn naar de zin van hun leven. Hiervoor worden in verschillende steden van Vlaanderen evangelisatie bijeenkomsten gehouden. Voor christenen worden één of twee seminaries georganiseerd met het doel hen te motiveren tot discipelschap en evangelisatie. Zijn spectaculair levensverhaal vertelt hij in het boek.
Meer informatie op onze www.getemdetijger.be